

ΓΝΩΜΗ της Ο.Κ.Ε.

“Ανάληψη και Άσκηση Δραστηριοτήτων
από τα Πιστωτικά Ιδρύματα, επάρκεια Ιδίων
Κεφαλαίων των Πιστωτικών Ιδρυμάτων
και των Επιχειρήσεων Παροχής Επενδυτικών
Υπηρεσιών και λοιπές διατάξεις”
(Σχέδιο Νόμου)

Αθήνα, 10 Ιουλίου 2007

Διαδικασία

Στις 25.05.2007, ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γιώργος Αλογοσκούφης απέστειλε προς γνωμοδότηση στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.) το Σχέδιο Νόμου με τίτλο «**Ανάληψη και Άσκηση Δραστηριοτήτων από τα Πιστωτικά Ιδρύματα, επάρκεια Ιδίων Κεφαλαίων των Πιστωτικών Ιδρυμάτων και των Επιχειρήσεων Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών και λοιπές διατάξεις**». Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. συνέστησε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από τους κ.κ. **Χαράλαμπο Κεφάλα, Γεώργιο Τσατήρη, Κωνσταντίνο Γκουτζαμάνη, Δημήτριο Βουλγαράκη, Νικόλαο Λιόλιο και Δημήτρη Οικονομίδα.**

Ως Πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο κ. **Χ. Κεφάλας**. Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας μετείχαν ως εμπειρογνώμονες η κα **Λήδα Κοντογιάννη** και οι

κ.κ. **Λεωνίδας Χρυσοσπάθης, Δημήτριος Σπυράκος και Κωνσταντίνος Τασάκος**. Από πλευράς Ο.Κ.Ε. μετείχε η επιστημονική συνεργάτης **Δρ. Αφροδίτη Μακρυγιάννη**, η οποία είχε και τον επιστημονικό συντονισμό της Επιτροπής. Στήριξη παρείχε από πλευράς Ο.Κ.Ε. η κα **Δήμητρα Λαμπροπούλου**, Οικονομολόγος.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε τέσσερις (4) συνεδριάσεις, ενώ η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στη συνεδρίαση της **3ης Ιουλίου 2007**.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε., στην οποία εισηγητής ήταν ο κ. **Γ. Τσατήρης**, αφού ολοκλήρωσε τη συζήτηση για το θέμα στη συνεδρίαση της **10ης Ιουλίου 2007**, διατύπωσε την υπ' αριθ. **185** Γνώμη της Ο.Κ.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Το Σχέδιο Νόμου «Ανάληψη και Άσκηση Δραστηριοτήτων από τα Πιστωτικά Ιδρύματα, επάρκεια Ιδίων Κεφαλαίων των Πιστωτικών Ιδρυμάτων και των Επιχειρήσεων Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών και λοιπές διατάξεις» περιέχει 92 άρθρα, κατανεμημένα σε δεκατέσσερα Κεφάλαια.

Το **Κεφάλαιο Α΄** με τίτλο «Σκοπός, Ορισμοί και Πεδίο Εφαρμογής» περιλαμβάνει τα άρθρα 1-4.

Στο **άρθρο 1** αποσαφηνίζεται ο σκοπός του Σχεδίου Νόμου που είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική τραπεζική νομοθεσία των Οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας Πιστωτικών ιδρυμάτων. Επιπρόσθετα, και με στόχο τη διασφάλιση της σταθερότητας του τραπεζικού συστήματος, καταργούνται ή και συμπληρώνονται υφιστάμενες διατάξεις της ελληνικής τραπεζικής νομοθεσίας.

Στο **άρθρο 2** δίνονται οι ορισμοί των εννοιών που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Νόμου.

Με το **άρθρο 3** καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής. Ειδικότερα, το Σχέδιο Νόμου αφορά στην ανάληψη και άσκηση δραστηριότητας, καθώς και την προληπτική εποπτεία των Πιστωτικών Ιδρυμάτων. Επίσης, περιλαμβάνει κανόνες σχετικά με την εποπτεία της κεφαλαιακής επάρκειας των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, την άσκηση δραστηριότητας και την εποπτεία των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος Χρηματοδοτικών Ιδρυμάτων. Εξαιρούνται από την εφαρμογή του παρόντος νομοσχεδίου η Τράπεζα της Ελλάδος και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

Με το **άρθρο 4**, μεταξύ άλλων, απαγορεύεται η άσκηση δραστηριοτήτων Πιστωτικού Ιδρύματος από άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν αποτελούν Πιστωτικά Ιδρύματα.

Στο **Κεφάλαιο Β΄**, το οποίο έχει τίτλο «Χορήγηση Άδειας Ίδρυσης και Λειτουργίας Πιστωτικού Ιδρύματος στην Ελλάδα και Ανάκληση αυτής», περιλαμβάνονται τα άρθρα 5-10.

Στο **άρθρο 5** καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την ίδρυση και λειτουργία Πιστωτικού Ιδρύματος, καθώς επίσης και η διαδικασία της χορήγησης άδειας λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Στο **άρθρο 6** αποσαφηνίζεται ότι η χρήση του όρου «τράπεζα» ή οποιασδήποτε ξενόγλωσσης απόδοσής του στην επωνυμία ή το διακριτικό τίτλο επιχείρησης επιτρέπεται μόνο σε Πιστωτικά Ιδρύματα.

Στο **άρθρο 7** προσδιορίζονται οι λόγοι άρνησης χορήγησης άδειας λειτουργίας Πιστωτικού Ιδρύματος από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Στο **άρθρο 8** παρουσιάζονται οι περιπτώσεις που δύναται η Τράπεζα της Ελλάδος να ανακαλεί την άδεια λειτουργίας Πιστωτικού Ιδρύματος.

Το **άρθρο 9** προβλέπει ότι οι αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου Νόμου υπόκεινται σε αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Στο **άρθρο 10** γίνεται σαφές ότι η Τράπεζα της Ελλάδος ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για κάθε χορήγηση και για

κάθε ανάκληση άδειας λειτουργίας Πιστωτικού Ιδρύματος. Επιπλέον, η Τράπεζα της Ελλάδος ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τραπεζών και το Συμβούλιο για σχετικά θέματα.

Στο **Κεφάλαιο Γ'** που έχει τον τίτλο «Δραστηριότητες Πιστωτικών ιδρυμάτων - Ελεύθερη Εγκατάσταση και Ελεύθερη Παροχή Υπηρεσιών - Σχέσεις με Τρίτες Χώρες» περιλαμβάνονται τα άρθρα 11-22.

Στο **άρθρο 11** παρουσιάζεται ο κατάλογος δραστηριοτήτων των Πιστωτικών Ιδρυμάτων για την εφαρμογή των άρθρων 12-20 του παρόντος Σχεδίου Νόμου που ακολουθούν. Επίσης, η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται, εκτός των άλλων, να επιτρέπει σε Πιστωτικά Ιδρύματα, εφόσον καλύπτονται οι σχετικοί κίνδυνοι, την άσκηση και λοιπών χρηματοπιστωτικών ή δευτερευουσών δραστηριοτήτων, υπό την επιφύλαξη της ισχύουσας νομοθεσίας.

Με το **άρθρο 12** προσδιορίζεται ο τρόπος ίδρυσης υποκαταστημάτων στην Ελλάδα και σε άλλα κράτη-μέλη από Πιστωτικά Ιδρύματα που εδρεύουν στην Ελλάδα.

Με το **άρθρο 13** καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την ίδρυση υποκαταστημάτων στην Ελλάδα από Πιστωτικά Ιδρύματα που εδρεύουν σε άλλα κράτη-μέλη.

Με το **άρθρο 14** ρυθμίζεται η παροχή υπηρεσιών, με ή χωρίς εγκατάσταση, σε τρίτες χώρες από Πιστωτικά Ιδρύματα που εδρεύουν στην Ελλάδα και αντίστροφα, η παροχή υπηρεσιών, με ή χωρίς εγκατάσταση, στην Ελλάδα από Πιστωτικά Ιδρύματα που εδρεύουν σε τρίτες χώρες.

Με το **άρθρο 15** καθορίζεται η παροχή υπηρεσιών χωρίς εγκατάσταση στην Ελλάδα από Πιστωτικά Ιδρύματα που εδρεύουν σε άλλο κράτος-μέλος και αντίστροφα, η παροχή υπηρεσιών χωρίς εγκατάσταση σε

άλλο κράτος-μέλος από Πιστωτικά Ιδρύματα που εδρεύουν στην Ελλάδα.

Στο **άρθρο 16** προτείνεται τα Πιστωτικά και τα Χρηματοδοτικά Ιδρύματα που εδρεύουν σε άλλα κράτη-μέλη ή σε τρίτες χώρες να ασκούν τις δραστηριότητές τους με τον ίδιο τρόπο όπως τις ασκούν στη χώρα καταγωγής τους, εφόσον δεν παραβιάζουν τις διατάξεις που αποβλέπουν στην προστασία των επενδυτών και καταναλωτών τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών ή άλλες διατάξεις δημοσίου συμφέροντος.

Το **άρθρο 17** αφορά στην ίδρυση Γραφείων Αντιπροσωπείας των Πιστωτικών Ιδρυμάτων στην Ελλάδα από την Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία με αποφάσεις της καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των Γραφείων αυτών, καθώς επίσης και τις περιπτώσεις ανάκλησης της άδειάς τους.

Το **άρθρο 18** προβλέπει την παροχή υπηρεσιών, με ή χωρίς εγκατάσταση, στην Ελλάδα από Χρηματοδοτικά Ιδρύματα που εδρεύουν σε άλλο κράτος-μέλος και είναι θυγατρικές επιχειρήσεις Πιστωτικών Ιδρυμάτων.

Το **άρθρο 19** καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις που επιτρέπουν στα Χρηματοδοτικά Ιδρύματα που εδρεύουν στην Ελλάδα να ασκούν τις δραστηριότητές τους σε άλλα κράτη-μέλη είτε μέσω εγκατάστασης υποκαταστήματος, είτε με τη μορφή παροχής υπηρεσιών.

Το **άρθρο 20** καθορίζει τις προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών, με ή χωρίς εγκατάσταση, στην Ελλάδα ή την αλλοδαπή από χρηματοδοτικά ιδρύματα που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις των άρθρων 18 και 19 του παρόντος Σχεδίου Νόμου.

Το **άρθρο 21** ορίζει την Τράπεζα της Ελλάδος ως αρμόδια αρχή της χώρας να εποπτεύει τη ρευστότητα των υποκατα-

στημάτων, που λειτουργούν στην Ελλάδα, Πιστωτικών Ιδρυμάτων που εδρεύουν και σε άλλα κράτη-μέλη ή σε τρίτες χώρες. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της η Τράπεζα της Ελλάδας απαιτεί από τα υποκαταστήματα Πιστωτικών Ιδρυμάτων που εδρεύουν σε άλλα κράτη-μέλη ή τρίτες χώρες τις ίδιες πληροφορίες και τα ίδια στοιχεία με αυτά που απαιτεί για το σκοπό αυτό από τα Πιστωτικά Ιδρύματα που εδρεύουν στην Ελλάδα.

Το **άρθρο 22** αφορά στη συνεργασία της Τράπεζας της Ελλάδος με τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών-μελών, καθώς επίσης και στην αρμοδιότητά τους να διενεργούν επιτόπιους ελέγχους, κατά τη διάρκεια των οποίων τα υποκείμενα στους ελέγχους αυτούς πρόσωπα δεν δύναται να επικαλεσθούν το απόρρητο των τραπεζικών καταθέσεων ή άλλο απόρρητο έναντι των αρμόδιων αρχών.

Το **Κεφάλαιο Δ΄** που έχει τίτλο «Ειδικές Συμμετοχές Πιστωτικών ιδρυμάτων - Συμμετοχές σε Πιστωτικά ιδρύματα» περιλαμβάνει τα άρθρα 23 και 24.

Στο **άρθρο 23** ρυθμίζονται οι ειδικές συμμετοχές Πιστωτικών Ιδρυμάτων σε άλλες επιχειρήσεις, τις οποίες καθορίζει, κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων η Τράπεζα της Ελλάδος.

Στο **άρθρο 24** προβλέπεται ότι η απόκτηση, παύση ή μεταβολή ποσοστού συμμετοχής, κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου, σε Πιστωτικά Ιδρύματα γνωστοποιείται στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Στο **Κεφάλαιο Ε΄** με τίτλο «Εποπτεία των Πιστωτικών ιδρυμάτων από την Τράπεζα της Ελλάδος» περιλαμβάνονται τα άρθρα 25-29.

Στο **άρθρο 25** αναλύεται το περιεχόμενο και τα μέσα άσκησης της εποπτείας από

την Τράπεζα της Ελλάδος προς τα Πιστωτικά Ιδρύματα που εδρεύουν στην Ελλάδα, περιλαμβανομένων και των υποκαταστημάτων τους στην αλλοδαπή σε ατομική βάση και σε ενοποιημένη βάση και προς τα εγκατεστημένα στην Ελλάδα υποκαταστήματα Πιστωτικών Ιδρυμάτων που εδρεύουν σε τρίτες χώρες.

Στο **άρθρο 26** καθορίζονται το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου των Πιστωτικών Ιδρυμάτων.

Με το **άρθρο 27** διευκρινίζεται ότι τα Πιστωτικά Ιδρύματα οφείλουν να διαθέτουν ίδια κεφάλαια, τα στοιχεία των οποίων ορίζονται με απόφαση γενικής ισχύος της Τράπεζας της Ελλάδος, τα οποία σε διαρκή βάση πρέπει να υπερβαίνουν ή να ισούνται με το άθροισμα των κεφαλαιακών απαιτήσεων που υπολογίζονται με σχετικές αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος.

Το **άρθρο 28** προβλέπει ότι τα Πιστωτικά Ιδρύματα οφείλουν να διαθέτουν ολοκληρωμένες στρατηγικές και διαδικασίες για την αξιολόγηση και διατήρηση ιδίων κεφαλαίων, ανάλογων με το επίπεδο των κινδύνων τους οποίους έχουν αναλάβει ή τους οποίους ενδέχεται να αναλάβουν.

Με το **άρθρο 29** προβλέπεται ότι τα Πιστωτικά Ιδρύματα οφείλουν να δημοσιοποιούν τα κατάλληλα στοιχεία και πληροφορίες όσον αφορά την οικονομική τους θέση και την ακολουθούμενη από αυτά πολιτική ως προς την ανάληψη και διαχείριση κινδύνων, με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας της αγοράς, τουλάχιστον σε ετήσια βάση και σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζει η Τράπεζα της Ελλάδος. Επίσης, οφείλουν να υιοθετούν πολιτική συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις δημοσιοποίησης που εκάστοτε θεσπίζει η Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και πολιτικές αξιολόγησης των δημοσιοποιήσεων όσον αφορά ιδίως την καταλ-

ληλότητα, την επαλήθευση και τη συχνότητά τους.

Το **Κεφάλαιο ΣΤ'** που έχει τίτλο «Εποπτεία Πιστωτικών Ιδρυμάτων σε Ατομική Βάση» περιέχει τα άρθρα 30-32.

Με το **άρθρο 30** ορίζεται ότι τα Πιστωτικά Ιδρύματα οφείλουν να συμμορφώνονται σε ατομική βάση στην απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος περί μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων και σε άλλες σχετικές διατάξεις του παρόντος Σχεδίου Νόμου, ανάλογα με την περίπτωση στην οποία εντάσσονται.

Το **άρθρο 31** αφορά στις εξαιρέσεις από την εποπτεία σε ατομική βάση.

Στο **άρθρο 32** ρυθμίζεται η μερική ενοποίηση. Ειδικότερα, η Τράπεζα της Ελλάδος καθορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να επιτρέψει, κατά περίπτωση, σε μητρικά Πιστωτικά Ιδρύματα εγκατεστημένα στην Ελλάδα να συμπεριλάβουν στον υπολογισμό των ιδίων Κεφαλαίων και των Κεφαλαιακών απαιτήσεών τους, θυγατρικές τους που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια και των οποίων τα ουσιώδη χρηματοδοτικά ανοίγματα ή οι ουσιώδεις υποχρεώσεις υφίστανται έναντι των εν λόγω μητρικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων.

Στο **Κεφάλαιο Ζ'** με τίτλο «Εποπτεία σε ενοποιημένη βάση» περιλαμβάνονται τα άρθρα 33-40.

Στο **άρθρο 33** δίνονται οι ορισμοί για τους σκοπούς του κεφαλαίου αυτού.

Στο **άρθρο 34** αναλύεται κατά περίπτωση η αρμοδιότητα της Τράπεζας της Ελλάδος για την άσκηση της εποπτείας σε ενοποιημένη βάση επί των Πιστωτικών Ιδρυμάτων που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα.

Το **άρθρο 35** αφορά στην εποπτεία σε ενοποιημένη βάση, όσον αφορά την κεφαλαιακή επάρκεια, το πλαίσιο της εταιρικής διακυβέρνησης, τα μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα και τις ειδικές συμμετοχές σε επιχειρήσεις.

Με το **άρθρο 36** ρυθμίζεται η εποπτεία σε ενοποιημένη βάση όσον αφορά τα «εγκατεστημένα στην Ε.Ε. μητρικά Πιστωτικά Ιδρύματα» καθώς και τα Πιστωτικά Ιδρύματα που ελέγχονται από «Μητρική Χρηματοδοτική Εταιρεία συμμετοχών εγκατεστημένη στην Ε.Ε.» που υπόκεινται στην εποπτεία που ασκείται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Με το **άρθρο 37** καθορίζονται οι εξαιρέσεις από την εποπτεία σε ενοποιημένη βάση. Ειδικότερα, η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να μην υπαγάγει στην εποπτεία σε ενοποιημένη βάση Πιστωτικό Ίδρυμα, Χρηματοδοτικό Ίδρυμα ή Επιχείρηση Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών ή Επιχείρηση Παροχής Επικουρικών Υπηρεσιών που αποτελούν θυγατρικές επιχειρήσεις ή στις οποίες υφίσταται συμμετοχή, όταν συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις.

Στο **άρθρο 38** αποσαφηνίζεται ότι τα Πιστωτικά Ιδρύματα οφείλουν, εκτός από τους μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου, να γνωστοποιούν στην Τράπεζα της Ελλάδος εκτός από τα μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα και οποιαδήποτε άλλη σημαντική συναλλαγή, καθώς τα προαναφερόμενα αποτελούν αντικείμενο ελέγχου από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Το **άρθρο 39** προβλέπει ότι η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να ζητά από την μητρική επιχείρηση πληροφορίες για θυγατρικό της Πιστωτικό Ίδρυμα που εδρεύει στην Ελλάδα. Αντίστοιχα, η μητρική επιχείρηση που εδρεύει στην Ελλάδα υποχρεούται να παρέχει πληροφορίες στις αρμόδιες αρχές των λοιπών κρατών-μελών, στην περι-

πτωση που η Τράπεζα της Ελλάδος εξαιρεί, με βάση το παρόν Σχέδιο Νόμου, από την εποπτεία σε ενοποιημένη βάση Πιστωτικά Ιδρύματα που αποτελούν θυγατρικές της επιχειρήσεις και εδρεύουν σε άλλα κράτη-μέλη.

Στο **άρθρο 40** παρουσιάζονται οι μέθοδοι ενοποίησης των οικονομικών καταστάσεων των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων που χρησιμοποιεί η Τράπεζα της Ελλάδος για την άσκηση της εποπτείας σε ενοποιημένη βάση.

Στο **Κεφάλαιο Η'** που έχει τίτλο «Συνεργασία Εποπτικών Αρχών στο πλαίσιο της Εποπτείας σε ενοποιημένη βάση» περιλαμβάνονται τα άρθρα 41-49.

Στο **άρθρο 41** παρουσιάζεται ο συντονιστικός ρόλος της Τράπεζας της Ελλάδος.

Με το **άρθρο 42** ρυθμίζεται η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών-μελών. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα της Ελλάδος συνεργάζεται στενά με τις αρμόδιες αρχές των λοιπών κρατών-μελών για τους σκοπούς της άσκησης της εποπτείας σε ενοποιημένη βάση.

Το **άρθρο 43** αποσαφηνίζει ότι, σε περίπτωση κρίσης εντός τραπεζικού ομίλου, η Τράπεζα της Ελλάδος ειδοποιεί τις κεντρικές τράπεζες ή τους τυχόν άλλους οργανισμούς που ασκούν νομισματική πολιτική σε κράτη-μέλη, καθώς και τις αρχές που είναι αρμόδιες για την εποπτεία των Πιστωτικών Ιδρυμάτων, των Επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και των χρηματοδοτικών ιδρυμάτων.

Το **άρθρο 44** αφορά στη συνεργασία των αρμόδιων αρχών των κρατών-μελών. Ειδικότερα, η Τράπεζα της Ελλάδος συνεργάζεται στενά με τις λοιπές εμπλεκόμενες αρμόδιες αρχές των κρατών-μελών για τη

λήψη κοινών αποφάσεων σχετικά με θέματα έγκρισης αιτήσεων που υποβάλλονται από Πιστωτικά Ιδρύματα ή Χρηματοδοτικές Εταιρείες συμμετοχών στην Ε.Ε.

Το **άρθρο 45** αναφέρεται σε λοιπά θέματα που υπόκεινται σε διαβούλευση μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών-μελών.

Με το **άρθρο 46** διευκρινίζεται ότι η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να συνάπτει γραπτές συμφωνίες με τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών-μελών για θέματα συντονισμού και συνεργασίας, καθώς επίσης δύναται να εκχωρείται η εποπτική αρμοδιότητα επί θυγατρικών επιχειρήσεων στις αρμόδιες αρχές άλλου κράτους-μέλους, που χορήγησαν την άδεια λειτουργίας και εποπτεύουν το μητρικό πιστωτικό ίδρυμα.

Με το **άρθρο 47** προβλέπεται ότι όταν Πιστωτικό Ίδρυμα, Χρηματοδοτική Εταιρεία συμμετοχών ή μεικτή εταιρεία συμμετοχών ελέγχει μία ή περισσότερες θυγατρικές επιχειρήσεις που είναι ασφαλιστικές εταιρείες ή επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, η Τράπεζα της Ελλάδος, η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συνεργάζονται στενά.

Στο **άρθρο 48** προσδιορίζονται οι περιπτώσεις επιτόπιου ελέγχου και η επαλήθευση των πληροφοριών.

Στο **άρθρο 49** προβλέπεται ότι η Τράπεζα της Ελλάδος ελέγχει εάν υπάρχει και τι είδους εποπτεία ασκείται από αρμόδιες αρχές τρίτης χώρας προς Πιστωτικό Ίδρυμα που έχει λάβει άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα, ενώ η μητρική εταιρεία του βρίσκεται σε τρίτη χώρα και δεν υπόκεινται σε εποπτεία σε ενοποιημένη βάση.

Το **Κεφάλαιο Θ'** έχει τίτλο «Δημοσιοποίηση Πληροφοριών από την Τράπεζα

της Ελλάδος» και αναλύεται στο **άρθρο 50**. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα της Ελλάδος δημοσιοποιεί, κατ' αντιστοιχία με τα ισχύοντα και για τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών-μελών, τις πληροφορίες που επιτρέπουν τις συγκρίσεις ως προς τον τρόπο εφαρμογής εκ μέρους τους των διατάξεων της Οδηγίας 2006/48/ΕΚ, περιλαμβανομένου του τρόπου εφαρμογής των μεθοδολογιών που προβλέπονται σε αυτή.

Στο **Κεφάλαιο Ι'** με τίτλο «Ειδικές Ρυθμίσεις για τα Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος» περιλαμβάνονται τα άρθρα 51-59.

Με το **άρθρο 51** αποσαφηνίζεται ότι η έκδοση ηλεκτρονικού χρήματος δεν επιτρέπεται στην περίπτωση είσπραξης μικρότερου χρηματικού ποσού από την εκδοθείσα νομισματική αξία και προσδιορίζεται το ανώτατο όριο αποθήκευσης νομισματικής αξίας ανά ηλεκτρονικό υπόθεμα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 500 ευρώ.

Με το **άρθρο 52** διευκρινίζεται η δυνατότητα εξαργύρωσης ηλεκτρονικού χρήματος και προσδιορίζεται το ελάχιστο όριο εξαργύρωσης, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 10 ευρώ.

Στο **άρθρο 53** καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας των Ιδρυμάτων Ηλεκτρονικού Χρήματος, τα οποία επιτρέπεται να ιδρύονται και να λειτουργούν με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας.

Στο **άρθρο 54** αναφέρονται οι πρόσθετες δραστηριότητες των Ιδρυμάτων Ηλεκτρονικού Χρήματος και οι περιορισμοί στις δραστηριότητες αυτές.

Στο **άρθρο 55** αναλύονται οι περιορισμοί στις επενδύσεις των Ιδρυμάτων Ηλεκτρονικού Χρήματος.

Το **άρθρο 56** αφορά στους κανόνες

εσωτερικής διαχείρισης των Ιδρυμάτων Ηλεκτρονικού Χρήματος.

Το **άρθρο 57** διευκρινίζει ότι η τήρηση των υποχρεώσεων που επιβάλλονται στα Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος αποτελεί αντικείμενο εποπτείας και ελέγχου από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Στο **άρθρο 58** παρουσιάζονται οι περιπτώσεις εξαιρέσεων Ιδρυμάτων Ηλεκτρονικού Χρήματος από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Σχεδίου Νόμου.

Το **άρθρο 59** αναφέρεται στη συμπληρωματική εφαρμογή των διατάξεων.

Το **Κεφάλαιο ΙΑ'** που έχει τίτλο «Επαγγελματικό Απόρρητο - Υποχρεώσεις προσώπων που είναι επιφορτισμένα με το νόμιμο έλεγχο των ετήσιων και ενοποιημένων καταστάσεων» αναλύεται στο **άρθρο 60**.

Το **Κεφάλαιο ΙΒ'** καταπιάνεται με τα θέματα που περιγράφει ο τίτλος του «Εποπτικά Μέτρα - Επίτροπος - Κυρώσεις - Εκκαθάριση Πιστωτικού Ιδρύματος» και κατανέμει αυτά στα **άρθρα 62-69**.

Σύμφωνα με το **άρθρο 62**, η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί από τα Πιστωτικά Ιδρύματα που δε συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις του παρόντος Σχεδίου Νόμου και των σχετικών αποφάσεών της να προβαίνουν έγκαιρα στις απαραίτητες ενέργειες ή να λαμβάνουν τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα προκειμένου να αντιμετωπιστούν ελλείψεις ή αδυναμίες.

Το **άρθρο 63** ρυθμίζει την παράταση της εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των Πιστωτικών Ιδρυμάτων με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος. Επίσης, η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται, αντί να προβεί σε ανάκληση της άδειας λειτουργίας, να διορίσει στο Πιστωτικό Ίδρυμα Επίτροπο.

Στο **άρθρο 64** αναλύονται οι κυρώσεις που δύνανται να επιβάλλει η Τράπεζα της Ελλάδος σε περίπτωση παράβασης από Πιστωτικό Ίδρυμα των διατάξεων του παρόντος Σχεδίου Νόμου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων αποφάσεων της.

Το **άρθρο 65** αναφέρεται στα μέτρα κυρώσεις σε Πιστωτικά Ιδρύματα που εδρεύουν σε άλλα κράτη-μέλη.

Το **άρθρο 66** αναφέρεται στις κυρώσεις που επιβάλλει η Τράπεζα της Ελλάδος κατά των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών ή μεικτών εταιρειών συμμετοχών με σκοπό είτε την παύση των διαπιστωθεισών παραβάσεων των διατάξεων του παρόντος Σχεδίου Νόμου ή των σχετικών με την εφαρμογή των αποφάσεων της Τράπεζας της Ελλάδος, είτε την άρση των αιτιών που προκαλούν οι παραβάσεις αυτές.

Το **άρθρο 67** αναφέρεται στις κυρώσεις και το απόρρητο για τα Χρηματοδοτικά Ιδρύματα που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Το **άρθρο 68** προσδιορίζει τη διαδικασία εκκαθάρισης των Πιστωτικών Ιδρυμάτων.

Το **άρθρο 69** αναφέρεται σε ζητήματα επιμέτρησης και είσπραξης προστίμων, δημοσιοποίησης των κυρώσεων που επιβάλλονται από την Τράπεζα της Ελλάδος και αστικής ευθύνης του προσωπικού της Τράπεζας της Ελλάδος.

Στο **Κεφάλαιο ΙΓ'** που φέρει τον τίτλο «Επάρκεια των Ιδίων Κεφαλαίων των Επιχειρήσεων Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών και των Τραπεζικών Ομίλων που περιλαμβάνουν Επιχείρηση Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών» περιλαμβάνει τα άρθρα 70-85.

Στο **άρθρο 70** δίνονται πρόσθετοι ορισμοί για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου.

Στο **άρθρο 71** προσδιορίζεται το πλαίσιο διακυβέρνησης της επιχείρησης επενδυτικών υπηρεσιών που εδρεύει στην Ελλάδα και οι διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου.

Με το **άρθρο 72** προβλέπεται ότι οι επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών οφείλουν να διαθέτουν ίδια κεφάλαια, τα οποία σε διαρκή βάση πρέπει τουλάχιστον να ισούνται με το άθροισμα των κεφαλαιακών απαιτήσεων.

Σύμφωνα με το **άρθρο 73** οι επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών οφείλουν να διαθέτουν στρατηγικές και διαδικασίες για την αξιολόγηση και διατήρηση σε διαρκή βάση του ύψους, της σύνθεσης και της κατανομής των ιδίων κεφαλαίων που θεωρούν κατάλληλα για την κάλυψη της φύσης και του επιπέδου των κινδύνων τους οποίους έχουν αναλάβει ή ενδέχεται να αναλάβουν.

Το **άρθρο 74** ορίζει ότι η δημοσιοποίηση πληροφοριών όσον αφορά την οικονομική τους θέση και η ακολουθούμενη από αυτά πολιτική από τις επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών θα πρέπει να γίνεται τουλάχιστον σε ετήσια βάση. Επίσης, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον τόπο, τον τρόπο και την επαλήθευση για την αποτελεσματική συμμόρφωση των εν λόγω επιχειρήσεων με τις υποχρεώσεις δημοσιοποίησης.

Το **άρθρο 75** αναφέρεται στις υποχρεώσεις των εταιριών παροχής επενδυτικών υπηρεσιών σε ατομική βάση.

Το **άρθρο 76** αφορά στις εξαιρέσεις από τις υποχρεώσεις των εταιριών παροχής επενδυτικών υπηρεσιών σε ατομική βάση, που προτείνονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Με το **άρθρο 77** καθορίζονται οι υποχρεώσεις των επιχειρήσεων παροχής επεν-

δυτικών υπηρεσιών που υπόκεινται στις απαιτήσεις σε ενοποιημένη βάση.

Το **άρθρο 78** προβλέπει τις περιπτώσεις εξαιρέσεων από τις προαναφερόμενες υποχρεώσεις των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών σε ενοποιημένη βάση, που επιτρέπει με απόφασή της η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Με το **άρθρο 79** ορίζονται οι υποχρεώσεις των εταιριών παροχής επενδυτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο μερικής ενοποίησης.

Το **άρθρο 80** ρυθμίζει τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Ειδικότερα, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ασκεί την εποπτεία σε ατομική και ενοποιημένη βάση, επί των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, που εδρεύουν στην Ελλάδα, περιλαμβανομένων και των υποκαταστημάτων τους, που είναι εγκατεστημένα σε άλλα κράτη-μέλη. Επίσης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ασκεί την εποπτεία σε ενοποιημένη βάση επί ομίλων που υπόκεινται με βάση το παρόν Σχέδιο Νόμου σε εποπτεία επί ενοποιημένης βάσης, εφόσον δεν περιλαμβάνουν κανένα Πιστωτικό Ίδρυμα ή των οποίων η μητρική επιχείρηση είναι επιχείρηση παροχής επενδυτικών υπηρεσιών εγκατεστημένη στην Ελλάδα.

Με το **άρθρο 81** εξουσιοδοτείται η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να προβαίνει σε ορισμένες ενέργειες για την επίτευξη του σκοπού της εποπτείας, με απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Το **άρθρο 82** προβλέπει ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται να απαιτεί από τις επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών που δεν συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις του νόμου αυτού και των σχετικών αποφάσεών της, να προβαίνουν εγκαίρως στις απαραίτητες ενέργειες ή να λαμβάνουν τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα προκειμένου να αντιμετωπιστούν ελλείψεις ή αδυναμίες.

Το **άρθρο 83** κάνει αναφορά στο ύψος του προστίμου, το οποίο ανέρχεται μέχρι τα 1.000.000 ευρώ, που δύναται να επιβάλει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στην επιχείρηση παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, τους νομίμους εκπροσώπους και τους διοικούντες αυτή, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος Σχεδίου Νόμου.

Στο **άρθρο 84** προβλέπεται ότι η Τράπεζα της Ελλάδος ή η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ως οι κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές για την άσκηση εποπτείας, σε ενοποιημένη βάση, ομίλων που περιλαμβάνουν Πιστωτικό Ίδρυμα και Επιχείρηση παροχής επενδυτικών υπηρεσιών δύναται να χορηγούν, κατά περίπτωση, απαλλαγή από την εφαρμογή των ενοποιημένων κεφαλαιακών απαιτήσεων καθορίζοντας τις σχετικές προϋποθέσεις. Επίσης, στην περίπτωση ομίλου που δεν περιλαμβάνει Πιστωτικό Ίδρυμα, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται να απαλλάσσει τις Επιχειρήσεις επενδυτικών υπηρεσιών από την εφαρμογή των ενοποιημένων κεφαλαιακών απαιτήσεων, καθορίζοντας τις ανάλογες προϋποθέσεις.

Το **άρθρο 85** παρέχει τη διακριτική ευχέρεια στην Τράπεζα της Ελλάδος ή την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να επιτρέπουν τον συμψηφισμό των θέσεων στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, των θέσεων σε συνάλλαγμα και σε βασικά εμπορεύματα ενός ιδρύματος με τις αντίστοιχες θέσεις άλλου ιδρύματος, ή επιχειρήσεων τρίτων χωρών.

Το **Κεφάλαιο ΙΔ'** με τίτλο «Λοιπές Διατάξεις» περιλαμβάνει τα άρθρα 86-92.

Το **άρθρο 86** αποσαφηνίζει ότι οι δαπάνες, οι οποίες σχετίζονται με τον έλεγχο που διενεργεί η Τράπεζα της Ελλάδος, κατά τις διατάξεις του παρόντος Σχεδίου Νόμου και

του Καταστατικού της, βαρύνουν τα εποπτευόμενα Πιστωτικά και Χρηματοδοτικά Ιδρύματα. Επίσης, προσδιορίζεται το είδος και η έκταση των δαπανών και τα κριτήρια.

Το **άρθρο 87** προβλέπει ότι για την τροποποίηση του καταστατικού των Πιστωτικών Ιδρυμάτων απαιτείται έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος.

Το **άρθρο 88** ρυθμίζει ζητήματα εκτοκισμού των δανείων ή των λοιπών πιστώσεων που χορηγούνται από Πιστωτικά Ιδρύματα που εδρεύουν στην Ελλάδα και δεν υπόκεινται στις διατάξεις της νομοθεσίας περί της εφαρμογής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Επίσης, εξουσιοδοτείται η Τράπεζα της Ελλάδος να παρέχει διευκρινιστικές οδηγίες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Με το **άρθρο 89** η Τράπεζα της Ελλάδος έχει νόμιμο ενέχυρο επί των κατατιθεμένων, εκ μέρους των Πιστωτικών Ιδρυμάτων, περιουσιακών στοιχείων για την κάλυψη των κάθε είδους απαιτήσεων της στο πλαίσιο

άσκησης της νομισματικής πολιτικής και από συναλλαγές μέσω συστημάτων πληρωμών και εκκαθάρισης εξωχρηματοιστηριακών συναλλαγών.

Με το **άρθρο 90** τροποποιείται ο Ν. 2789/2000 «Προσαρμογή του ελληνικού δικαίου προς την Οδηγία αριθ. 98/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19.5.1998 σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού χρηματοπιστωτικών μέσω και άλλες διατάξεις».

Το **άρθρο 91** αφορά στις καλυμμένες ομολογίες που δύνανται να εκδίδουν τα ημεδαπά Πιστωτικά Ιδρύματα.

Τέλος, στο **άρθρο 92** απαριθμούνται οι καταργούμενες διατάξεις από τη δημοσίευση του παρόντος Σχεδίου Νόμου και οποιαδήποτε υφιστάμενη αναφορά σε αυτές νοείται στο εξής ως αναφορά στις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος Σχεδίου Νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η Ο.Κ.Ε. κρίνει σκόπιμο να υπογραμμίσει το γεγονός ότι στο συγκεκριμένο Σχέδιο Νόμου οι περιπτώσεις στις οποίες, κατ' εφαρμογή της αρχής της «ελάχιστης εναρμόνισης», ο εθνικός νομοθέτης θα μπορούσε να αποκλίνει επί το αυστηρότερο είναι ελάχιστες. Επίσης, οι όποιες σχετικές διατάξεις πρόκειται να ενσωματωθούν, αυτές θα γίνουν με Πράξεις Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και Αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Συνεπώς, η Ο.Κ.Ε. θα προβεί στη Γενική Αξιολόγηση του Σχεδίου Νόμου και όχι σε εξειδικευμένες κατ' άρθρο παρατηρήσεις.

Εισαγωγή

Με το Σχέδιο Νόμου «Ανάληψη και Άσκηση Δραστηριοτήτων από τα Πιστωτικά Ιδρύματα, επάρκεια Ιδίων Κεφαλαίων των Πιστωτικών Ιδρυμάτων και των Επιχειρήσεων Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών και λοιπές διατάξεις» ενσωματώνονται στην ελληνική τραπεζική νομοθεσία οι διατάξεις των Οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, 2006/48/ΕΚ «για την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων» (L 177/30.6.20006) και 2006/49/ΕΚ «για την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων επενδύσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων» (L 177/30.6.20006).

Επιπλέον, με το παρόν νομοσχέδιο επιδιώκεται η αντικατάσταση, συμπλήρωση και κωδικοποίηση υφιστάμενων διατάξεων της τραπεζικής νομοθεσίας. Η κωδικοποίηση υφιστάμενων διατάξεων της τραπεζικής νομοθεσίας αφορά την Οδηγία 2000/12/ΕΚ «για την ανάληψη, άσκηση δραστηριότητας πιστωτικού ιδρύματος», όπως τροποποιήθηκε από τις Οδηγίες 2000/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για την τροποποίηση της Οδηγίας

2000/12/ΕΚ» και 2002/87/ΕΚ «σχετικά με τη συμπληρωματική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων, ασφαλιστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων επενδύσεων χρηματοπιστωτικού ομίλου ετερογενών δραστηριοτήτων», καθώς επίσης τις διατάξεις των σχετικών παλαιότερων νόμων που ρυθμίζουν εποπτικά θέματα (ενδεικτικά αναφέρονται ο Ν. 5076/1931, τα άρθρα 1 & 2 του Ν. 1387/1950, το άρθρο 3 του Ν. 675/1945, τα άρθρα 5 & 6 του Π.Δ. 588/1948, ο Ν. 1665/1951 κ.λπ.). Τέλος, συγκεντρώνονται οι διατάξεις της Οδηγίας 2000/46/ΕΚ «για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος» (L 275/27.10.2000) οι οποίες είχαν ενσωματωθεί με το Ν. 3148/2003 «Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, αντικατάσταση και συμπλήρωση των διατάξεων για τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 136/05-06-2003, άρθρο 14 παρ. 8-11).

Για λόγους ασφάλειας δικαίου αλλά και αποβλέποντας στη διευκόλυνση του έργου τόσο των εποπτευομένων πιστωτικών ιδρυμάτων, χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών, όσο και των εποπτικών αρχών, στο Σχέδιο Νόμου ενσωματώνονται οι βασικές διατάξεις των ανωτέρω Οδηγιών σε ένα νέο νομοθετικό κείμενο, σε αντικατάσταση του βασικού τραπεζικού νόμου 2076/1992 και του Π.Δ. 267/1995. Λόγω των εξαιρετικά εξειδικευμένων και τεχνικού χαρακτήρα διατάξεων των κοινοτικών Οδηγιών, κυρίως όσον αφορά τον ορισμό των ιδίων κεφαλαίων και τον υπολογισμό των σχετικών δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας, τα θέματα αυτά θα ενσωματωθούν στο ελληνικό τραπεζικό δίκαιο με Πράξεις Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και Αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς βάσει ειδικών εξουσιοδοτήσεων του παρόντος νόμου.

Με τη συγκέντρωση των βασικών διατάξεων των Οδηγιών αυτών σε ένα ενιαίο Σχέδιο Νόμου διευκολύνονται τόσο οι εποπτικές αρχές, όσο και οι εποπτευόμενες επιχειρήσεις, ενώ ταυτόχρονα υλοποιούνται και οι σχετικές συστάσεις διεθνών οργανισμών.

Οι καινούργιες διατάξεις των Οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, 2006/48/ΕΚ «για την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων» (L 177/30.6.20006), 2006/49/ΕΚ «για την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων επενδύσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων» (L 177/30.6.20006) ενσωματώνουν στην κοινοτική τραπεζική νομοθεσία το νέο πλαίσιο κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών, το οποίο δημοσίευσε τον Ιούνιο του 2004 η Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία (Basel Committee on Banking Supervision).

Οι κανόνες για την επιβολή κεφαλαιακών απαιτήσεων στις τράπεζες στοχεύουν στην ενίσχυση της ικανότητας απορρόφησης ζημιών, σε περίπτωση που εκδηλωθούν οι διάφοροι χρηματοπιστωτικοί ή άλλοι κίνδυνοι, στους οποίους εκτίθενται οι τράπεζες κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων τους. Οι κανόνες κεφαλαιακών απαιτήσεων έχουν διαμορφωθεί σταδιακά από το 1988 από την Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία. Η Επιτροπή αυτή συστάθηκε το 1974 από τους διοικητές των κεντρικών τραπεζών των χωρών G10. Παρόλο που το έργο της Επιτροπής της Βασιλείας δεν έχει νομικά δεσμευτικό χαρακτήρα, η επιρροή που ασκεί είναι ιδιαίτερα σημαντική σε όλες τις χώρες του κόσμου. Ειδικότερα, το έργο της έχει καθοριστική επίδραση στη διαμόρφωση του πλαισίου που αφορά στην προληπτική εποπτεία της κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών στην ενιαία ευρωπαϊκή τραπεζική και εν γένει χρηματοπιστωτική αγορά. Ειδικότερα, τόσο το αρχικό πλαίσιο κεφαλαιακής επάρκειας, όσο και το τροπο-

ποιημένο πλαίσιο που δημοσιεύτηκε το 2004 έχει, με ελάχιστες αποκλίσεις, ενσωματωθεί πλήρως στην κοινοτική νομοθεσία.

Το πλαίσιο κανόνων της Επιτροπής της Βασιλείας αναφορικά με την κεφαλαιακή επάρκεια των διεθνών τραπεζών διαμορφώθηκε σταδιακά από τον Ιούλιο του 1988, όταν δημοσιεύτηκε το Σύμφωνο της Βασιλείας για την Κεφαλαιακή Επάρκεια με τίτλο «Διεθνής Σύγκλιση της Κεφαλαιακής Μέτρησης και των Κεφαλαιακών Προτύπων» (International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards). Το κείμενο αυτό, το οποίο αφορούσε τον πιστωτικό κίνδυνο, τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε πολλές φορές στο παρελθόν με σημαντικότερη τροποποίηση εκείνη του 1996, η οποία αφορούσε τη συμπερίληψη των κινδύνων αγοράς. Το Σύμφωνο της Βασιλείας για την Κεφαλαιακή Επάρκεια ξεπεράστηκε από τις εξελίξεις στην τραπεζική αγορά. Έτσι, η Επιτροπή της Βασιλείας εξέδωσε στις 26 Ιουνίου 2004 το νέο Σύμφωνο για την Κεφαλαιακή επάρκεια (Basel II: International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards: a Revised Framework).

Γενικές παρατηρήσεις

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατάρτισε μια οδηγία, η οποία ευθυγραμμίζεται απόλυτα σχεδόν με το νέο πλαίσιο κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των τραπεζικών αγορών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ο.Κ.Ε. διαπιστώνει ότι το Σχέδιο Νόμου δεν αποκλίνει επί το αυστηρότερο από τις διατάξεις των κοινοτικών Οδηγιών. Με τον τρόπο αυτό διαμορφώνονται ισοδύναμοι όροι ανταγωνισμού και δεν επιβαρύνονται τα ελληνικά Πιστωτικά Ιδρύματα και οι ελληνικές Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ) από αυστηρότερες διατάξεις.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι η προσέγγιση που ακολούθησε η νομοπαρασκευαστική επιτροπή, ενσωματώνοντας στο Σχέδιο Νόμου μόνο τις βασικές αρχές των Οδηγιών, παρέχοντας παράλληλα εξουσιοδότηση προς τις αρμόδιες εποπτικές αρχές για τη ρύθμιση των τεχνικού χαρακτήρα διατάξεων, αποτελεί κατά τη γνώμη της Ο.Κ.Ε. ένα αποτελεσματικό τρόπο για να εξασφαλιστεί η απαραίτητη ευελιξία επί του θέματος.

Το κυριότερο πρόβλημα που θα αντιμετωπίζουν τα τραπεζικά ιδρύματα στην Ευρώπη είναι οι διακριτικές ευχέρειες που παρέχονται στις εθνικές εποπτικές αρχές από την εφαρμογή του νέου πλαισίου κεφαλαιακής επάρκειας. Οι διακριτικές ευχέρειες που παρέχονται στις εθνικές εποπτικές αρχές συνεπάγονται μια ανομοιομορφία στην εφαρμογή των κανονιστικών διατάξεων του εποπτικού πλαισίου μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί με παρουσία σε δύο ή περισσότερες χώρες της Ε.Ε. αντιμετωπίζουν προβλήματα, αφού αναγκάζονται να εφαρμόσουν τη νέα Οδηγία με διαφορετικό τρόπο, ανάλογα με τη χώρα στην οποία δραστηριοποιούνται, γεγονός που επιφέρει επιπρόσθετη επιβάρυνση σε σχέση τόσο με τη διαχείριση κινδύνων, όσο και επιπρόσθετα έξοδα εφαρμογής. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι αν και η μείωση των σχετικών διακριτικών ευχερειών θα ήταν στο πλαίσιο της ενιαίας τραπεζικής αγοράς επιθυμητή, εντούτοις δεν θα πρέπει να παραβλέπονται οι ιδιαιτερότητες κάθε κράτους-μέλους.

Ειδικές παρατηρήσεις

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι το νέο πλαίσιο προβλέπει μία προσέγγιση αρτιότερη και περισσότερο προσαρμοσμένη στη φύση των αναλαμβανόμενων κινδύνων, προάγοντας την ενισχυμένη διαχείριση του κινδύνου από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, γεγονός που θα συμβάλει στη

σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, θα εμπνεύσει εμπιστοσύνη στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και θα ενισχύσει την προστασία του καταναλωτή. Οι νέες προτάσεις της Επιτροπής της Βασιλείας διακρίνονται στις εξής τρεις ενότητες (ή πυλώνες):

- Υπολογισμός ελάχιστων κεφαλαιακών υποχρεώσεων έναντι του πιστωτικού κινδύνου - με την προσθήκη απαιτήσεων για κάλυψη έναντι του λειτουργικού κινδύνου (Πυλώνας I),
- Διαδικασία εποπτικής αξιολόγησης supervisory review process (Πυλώνας II) και
- Ενίσχυση της πειθαρχίας που επιβάλλει η αγορά στις τράπεζες μέσω της καθιέρωσης κανόνων γνωστοποίησης οικονομικών και άλλων στοιχείων (Πυλώνας III).

Όσον αφορά τον 1^ο Πυλώνα, στο νέο πλαίσιο κεφαλαιακής επάρκειας προβλέπονται εναλλακτικές μέθοδοι υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων πιο ευαίσθητες ως προς τον κίνδυνο, επιτυγχάνοντας σύγκλιση μεταξύ του εποπτικού και του οικονομικού κεφαλαίου. Η Επιτροπή της Βασιλείας προτείνει ουσιαστικά δύο εναλλακτικές μεθόδους υπολογισμού των εποπτικών κεφαλαίων για τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του πιστωτικού κινδύνου:

- α) την τυποποιημένη προσέγγιση (standardized approach) και
- β) την προσέγγιση των εσωτερικών διαβαθμίσεων (internal ratings based (IRB) approach). Η τελευταία παρέχει στις τράπεζες δύο εναλλακτικούς τρόπους υπολογισμού, ανάλογα με το βαθμό εξέλιξης των εσωτερικών τους συστημάτων διαβάθμι-

σης κινδύνου: τη θεμελιώδη μέθοδο (foundation approach) και την προηγμένη μέθοδο (advanced approach).

Επιπλέον, εισάγονται για πρώτη φορά κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του λειτουργικού κινδύνου. Στην έννοια του εν λόγω κινδύνου εμπίπτουν οι ζημίες που οφείλονται στην ανεπάρκεια/ακαταλληλότητα των εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων, σε ανθρώπινο παράγοντα, ή σε εξωτερικά αίτια.

Η Επιτροπή της Βασιλείας προτείνει τρεις εναλλακτικές μεθόδους για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών υποχρεώσεων έναντι του λειτουργικού κινδύνου:

- τη μέθοδο του βασικού δείκτη (basic indicator approach),
- την τυποποιημένη μέθοδο (standardized approach), καθώς και εναλλακτική τυποποιημένη μέθοδο μόνο για τις δραστηριότητες λιανικής τραπεζικής και χορηγήσεων, και
- τη μέθοδο της προηγμένης μέτρησης (advanced measurement approach).

Η μέτρηση του λειτουργικού κινδύνου εισήχθη στις προαναφερθείσες Οδηγίες και καθορίζει το ελάχιστο ύψος των ιδίων κεφαλαίων που απαιτούνται για την κάλυψη ενδεχόμενων κινδύνων που αφορούν στη λειτουργία της επιχείρησης, όπως ένα απρόβλεπτο εξωτερικό γεγονός, ένα ανθρώπινο λάθος, πρόβλημα σε κάποιο από τα συστήματά της ή τις διαδικασίες της.

Η διαδικασία της εποπτικής εξέτασης (supervisory review process) του 2^{ου} πυλώνα αποτελεί μια από τις βασικές καινοτομίες του Νέου Συμφώνου. Αντανακλά τη μετατόπιση του ενδιαφέροντος των εποπτικών αρχών από το επίπεδο της μικροπροληπτι-

κής εποπτείας σε εκείνο της μικροπροληπτικής - παρέχοντας τη δυνατότητα προσωποποιημένης εποπτείας των ιδρυμάτων, οι δραστηριότητες των οποίων ενέχουν μεγαλύτερο συστημικό κίνδυνο

Τέλος, μέσω της εφαρμογής του τρίτου πυλώνα της «Βασιλείας II», θα υπάρξει σημαντική ποιοτική και ποσοτική βελτίωση των στοιχείων και πληροφοριών που θα πρέπει να δημοσιοποιεί κάθε τράπεζα, αλλά και εναρμόνιση του τρόπου παρουσίασής τους. Αυτό, σε συνδυασμό με την εφαρμογή των ΔΠΧΠ, προαγάγει τη διαφάνεια και τη συγκρισιμότητα των στοιχείων για την οικονομική κατάσταση των ευρωπαϊκών τραπεζών.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι θα πρέπει να τονισθεί ότι η έλευση του νέου Συμφώνου θα μεταμορφώσει άρδην τη δανειοδοτική πολιτική των τραπεζών. Το ύψος των κεφαλαιακών απαιτήσεων παραμένει στο 8%, αλλά τροποποιείται ο υπολογισμός των κατά τον πιστωτικό κίνδυνο σταθμισμένων στοιχείων του χαρτοφυλακίου. Ακολούθως, το νέο σύμφωνο θα επιδράσει στην επιχειρηματική λειτουργία των τραπεζών και ιδιαίτερα στην τιμολόγηση των δανειακών προϊόντων, όπου και αναμένεται εμπέδωση ή επέκταση, κατά περίπτωση, της κατά τον κίνδυνο τιμολόγησης (risk based pricing). Η αυξημένη ευαισθησία θα έχει ως τελικό αποτέλεσμα τη διαφοροποίηση του κόστους χρηματοδότησης ανάλογα με τη φερεγγυότητα του αντισυμβαλλόμενου και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της συναλλαγής.

ι) Επίπτωση στα Πιστωτικά Ιδρύματα στην Ελλάδα

Η προσαρμογή του τραπεζικού συστήματος συνεπάγεται ένα σημαντικό κόστος, ειδικότερα για τις τράπεζες εκείνες, οι οποίες θα επιλέξουν τις εξελιγμένες μεθόδους, τόσο σε συστήματα, διαδικασίες,

ανάπτυξη προηγμένων μοντέλων μέτρησης κινδύνου, όσο και σε εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό^{1,2}.

Η Ο.Κ.Ε. πιστεύει ότι το τροποποιημένο πλαίσιο υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων θα αποβεί προς όφελος όλων των Πιστωτικών Ιδρυμάτων, ανεξαρτήτως μεγέθους, και κρίνει θετική την επιλογή του κοινοτικού νομοθέτη να υπαγάγει το σύνολο των Πιστωτικών Ιδρυμάτων στο νέο πλαίσιο, παρέχοντας παράλληλα εναλλακτικές επιλογές στο καθένα από αυτά ανάλογα με τη φύση και το μέγεθος των δραστηριοτήτων του. Με το νέο πλαίσιο παρέχονται στα μικρότερα Πιστωτικά Ιδρύματα κίνητρα για να υιοθετήσουν μελλοντικά εξελιγμένες μεθόδους, λαμβάνοντας υπόψη περιορισμένους πόρους που έχουν στη διάθεσή τους τα ιδρύματα αυτά.

Ειδικότερα, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι αφενός η εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας και αφετέρου η κατάργηση του κριτηρίου της διασποράς στο χαρτοφυλάκιο λιανικής (granularity criterion) επιτρέπει σε περισσότερα Πιστωτικά Ιδρύματα και κυρίως σε όσα δεν διαθέτουν επαρκώς διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο να χρησιμοποιήσουν τους ευνοϊκότερους συντελεστές κινδύνου που προβλέπονται για τα ανοίγματα έναντι καταναλωτών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Τέλος, επισημαίνεται³ ότι, αν η Οδηγία εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, θεωρείται δύσκολο να επηρεάσει ουσιωδώς τη διάρθρωση του τραπεζικού κλάδου, δηλαδή δεν θα πυροδοτήσει

περαιτέρω εταιρικές αναδιαρθρώσεις (εξαγορές και συγχωνεύσεις) στον τραπεζικό κλάδο.

ii) Επίπτωση στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) στην Ελλάδα

Όσον αφορά τη μεταχείριση των ανοιγμάτων προς ΜΜΕ στην τυποποιημένη μέθοδο, πρέπει να επισημανθεί ότι, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη συμπερίληψή τους στην κατηγορία ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής, θα σταθμίζονται με συντελεστή κινδύνου 75% αντί του 100% που ισχύει σήμερα. Το γεγονός αυτό συνεπάγεται μείωση του κόστους ιδίων κεφαλαίων για τις τράπεζες και συνεπώς μείωση του κόστους χρηματοδότησης των ΜΜΕ.

Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι οι ΜΜΕ συγκροτούν τη ραχοκοκαλιά της ευρωπαϊκής οικονομίας (το 99% των επιχειρήσεων που εδρεύουν στην Ε.Ε. των 25 είναι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις) αλλά και της ελληνικής οικονομίας⁴, καθώς και της εξάρτησής τους από την τραπεζική χρηματοδότηση, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι το πλαίσιο που διαμορφώθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τη στάθμιση των χορηγήσεων έναντι των ΜΜΕ τόσο στην τυποποιημένη μέθοδο, όσο και στη μέθοδο των εσωτερικών διαβαθμίσεων, είναι ιδιαιτέρως ευνοϊκό. Στην κατεύθυνση αυτή συνηγορεί και το γεγονός ότι στο νέο πλαίσιο παρέχεται ευρύτερη αναγνώριση των εξασφαλίσεων και εγγυήσεων που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι ΜΜΕ. Άλλωστε, τα αποτελέσματα της έρευνας των ποσοτικών επιπτώσεων (QIS3) κατέδειξαν ότι οι κεφαλαιακές απαι-

1. Η Price Waterhouse Coopers εκτιμά ότι το κόστος της προσαρμογής στο νέο πλαίσιο θα είναι μεταξύ 20 - 30 δισεκατομμύρια ευρώ συνολικά σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τα έτη 2002-2006 -ή 4-6 δισ. ευρώ σε ετήσια βάση κατά μέσο όρο.
2. Οι μεγάλες τράπεζες υπολογίζουν το κόστος μετάβασης στα 30 με 150 εκατομμύρια ευρώ σε μεμονωμένο επίπεδο.
3. Βλ. τη μελέτη αντικτύπου που πραγματοποίησε κατόπιν εντολής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η PWC, τον Απρίλιο του 2004.
4. Σύμφωνα με τα πρόσφατα στοιχεία της ΕΣΥΕ το ποσοστό των επιχειρήσεων με λιγότερους από 50 εργαζόμενους ανέρχεται στο 90,38% (719.018 επιχειρήσεις) του συνόλου των ελληνικών επιχειρήσεων (795.556 επιχειρήσεις).

τήσεις των τραπεζών επί των δανείων που χορηγούνται σε ΜΜΕ και περιλαμβάνονται στο εταιρικό χαρτοφυλάκιο θα παραμείνουν κατά κανόνα σταθερές με την εφαρμογή της τυποποιημένης προσέγγισης και θα μειωθούν από 3% έως και 11% στις τράπεζες που εφαρμόζουν τις μεθόδους εσωτερικής διαβάθμισης (IRB). Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για τα ανοίγματα έναντι ΜΜΕ που πληρούν τις προϋποθέσεις του χαρτοφυλακίου λιανικής θα μειωθούν κατά μέσο όρο από 12% έως 13% με βάση την τυποποιημένη μέθοδο (STA) και έως 31% σύμφωνα με την εξελιγμένη μέθοδο εσωτερικής διαβάθμισης (AIRBA).

Οι προσαρμογές που θα γίνουν στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα στο πλαίσιο της συμμόρφωσης με τους νέους κανόνες της Βασιλείας II, ευνοούν την περαιτέρω ανάπτυξη της συνεργασίας με τις ΜΜΕ. Επισημαίνεται ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα διαπιστώνει σε πρόσφατη έκθεσή της τη στροφή που πραγματοποιούν οι ευρωπαϊκές τράπεζες προς τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Εντούτοις, θα πρέπει να γίνει αντιληπτό από τις ΜΜΕ ότι η πρόσβαση σε φθηνή τραπεζική χρηματοδότηση συναρτάται άμεσα με τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας τους και την αποδοτικότητά τους. Η επιτοκιακή επιβάρυνση των δανείων τους θα αποτελεί συνάρτηση του αναλαμβανόμενου κίνδυνου και συνεπώς το κόστος δανεισμού θα προσδιορίζεται από φερεγγυότητα του επιχειρηματία. Οι ΜΜΕ θα πρέπει να συνεργάζονται με τις τράπεζες για την παροχή όλων αυτών των αναγκαίων πληροφοριών για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής τους ικανότητας. Σε αυτό πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο μέτρο που από το σύνολο των επιχειρήσεων στην Ελλάδα, μόνο το

5,9% είναι υποχρεωμένες να δημοσιεύουν οικονομικές καταστάσεις, καταστάσεις αναγκαίες για την εκτίμηση της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλομένων των τραπεζών.

Στο σημείο αυτό η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι αναγκαία κρίνεται η εμπειριστατωμένη ενημέρωση των ΜΜΕ επί του νέου Συμφώνου, προκειμένου αφενός να κατανοήσουν τις επερχόμενες εξελίξεις και αφετέρου να εμπεδώσουν την ανάγκη συνεργασίας και παροχής στοιχείων προς τις τράπεζες, έτσι ώστε οι τελευταίες να αξιολογούν προσεκτικώς τα ανοίγματα. Για αυτό το σκοπό, άλλωστε, προβλέπεται η διαμόρφωση Κώδικα Δεοντολογίας από την Ελληνική Ένωση Τραπεζών αναφορικά με την ενημέρωση των επιχειρήσεων για τις πιστοληπτικές διαβαθμίσεις.

Μια ειδική παρατήρηση αφορά τις νεοσύστατες επιχειρήσεις (start up companies). Δεδομένου ότι αυτές δεν διαθέτουν προηγούμενα στοιχεία, τα οποία είναι αναγκαία για την εκτίμηση της πιστοληπτικής τους ικανότητας, είναι πιθανό οι εν λόγω επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν κάποια προβλήματα χρηματοδότησης. Η Ο.Κ.Ε. υπογραμμίζει τη συμβολή που μπορεί να έχει το Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ)⁵ στη χρηματοδότηση αυτών των επιχειρήσεων, καθώς και των επιχειρήσεων που ήδη λειτουργούν και βρίσκονται υπό αναδιάρθρωση.

iii) Επίπτωση στους Έλληνες καταναλωτές χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών

Στο χαρτοφυλάκιο λιανικής εντάσσονται τα δάνεια προς φυσικά πρόσωπα. Το εν

5. Το ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. έχει ως σκοπό ακριβώς να διευκολύνει την πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον τραπεζικό δανεισμό παρέχοντας εγγύηση για την κάλυψη μέρους των δανείων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που χορηγούνται από τα πιστωτικά ιδρύματα της χώρας.

λόγω χαρτοφυλάκιο απολαμβάνει τέτοιας ευρείας διασποράς, η οποία δικαιολογεί το γεγονός ότι ο συντελεστής πιστωτικού κινδύνου μειώνεται στο 75%. Πράγματι, οι μελέτες που έχουν πραγματοποιηθεί το τελευταίο χρονικό διάστημα, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, καταδεικνύουν πως οι επιπτώσεις στον πελάτη λιανικής των τραπεζών θα είναι θετικές ως προς τα επιτόκια, καθώς εκτιμάται ότι μπορεί να υπάρξει μείωση από 1 έως και 3 ποσοστιαίες μονάδες βάσης.

Η αυξημένη, ως προς τον πιστωτικό κίνδυνο, ευαισθησία των νέων μεθόδων -ιδιαίτερα δε της μεθόδου των εσωτερικών διαβαθμίσεων- θα έχει ως αποτέλεσμα τη διαφοροποίηση του κόστους του τραπεζικού δανεισμού ανάλογα με τη φερεγγυότητα του αντισυμβαλλόμενου και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της συναλλαγής, καθώς επίσης και το βέλτιστο σχηματισμό προβλέψεων έναντι επισφαλών απαιτήσεων των τραπεζών. Το νέο πλαίσιο θα επιτρέπει στις τράπεζες να τιμολογούν τα δανειακά προϊόντα τους με ορθολογικότερο τρόπο, γεγονός που μεταφράζεται σε μείωση του κόστους τραπεζικού δανεισμού για τους φερέγγυους πελάτες.

Τα θετικά αποτελέσματα δεν περιορίζονται σε μικροοικονομικό επίπεδο, αλλά επεκτείνονται και σε μακροοικονομικό επίπεδο. Η διαμόρφωση ενός πλαισίου περισσότερο ευαίσθητου στους τραπεζικούς κινδύνους θα έχει ως αποτέλεσμα να μειωθεί το κόστος ιδίων κεφαλαίων, γεγονός το οποίο με τη σειρά του θα οδηγήσει σε ελαφρά αύξηση του ΑΕγχΠ στην Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω της λυσιτελέστερης κατανομής των δανειακών κεφαλαίων, συμβάλλοντας έτσι στην υλοποίηση ευρύτερων οικονομικών και κοινωνικών στόχων⁶.

Η Ο.Κ.Ε. κρίνει σκόπιμο να ληφθούν

ειδικά μέτρα από τα Πιστωτικά Ιδρύματα και από την Πολιτεία έτσι, ώστε η αυξημένη ευαισθησία των συντελεστών στάθμισης πιστωτικού κινδύνου του νέου πλαισίου κεφαλαιακής επάρκειας να μην επιβαρύνει τους δανειολήπτες με χαμηλά εισοδήματα και να διασφαλίζονται οι συνθήκες διαφάνειας στην τραπεζική αγορά.

Λόγω της αυξανόμενης σημασίας που αποκτά πλέον η πληροφορία, εν όψει μάλιστα της διαφοροποίησης του κόστους δανεισμού, θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα ώστε τα Πιστωτικά Ιδρύματα να προσαρμόζουν τις ανάγκες επεξεργασίας που έχουν στα νόμιμα συμφέροντα προστασίας δεδομένων των πελατών τους.

Με την έννοια αυτή οι αιτούντες τη χορήγηση δανείου δεν υποχρεούνται να παρέχουν πληροφορίες που αποτελούν ευαίσθητα δεδομένα, αλλά και τέτοιες που δεν αφορούν την εφαρμογή πρόσφορων και κατάλληλων για τον έλεγχο του πιστωτικού κινδύνου κριτηρίων.

iv) Η μεταχείριση των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών

Η Ο.Κ.Ε. επιδοκιμάζει τη συμπερίληψη των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων συμβάλλοντας στην περαιτέρω διασφάλιση της σταθερότητας του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος, το οποίο εξαρτάται σε ολόένα και μεγαλύτερο βαθμό από την απόδοση και των χρηματιστηριακών αγορών και φορέων. Ειδικότερα, θεωρεί ότι η ευνοϊκότερη μεταχείριση των εν λόγω επιχειρήσεων αναφορικά με το λειτουργικό κίνδυνο ήταν επιβεβλημένη από την ίδια τη φύση των δραστηριοτήτων τους.

6. Βλ. τη μελέτη αντικτύπου που πραγματοποίησε κατόπιν εντολής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η PWC, τον Απρίλιο του 2004.

ν) Εποπτική συνεργασία και διαφάνεια

Με το νομοσχέδιο διαμορφώνονται, επίσης, διαδικασίες συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των τομεακών εποπτικών αρχών στην Ελλάδα, αλλά και μεταξύ εποπτικών αρχών διαφορετικών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αύξηση των διασυνοριακών συναλλαγών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η συγκέντρωση της διαχείρισης κινδύνου σε κεντρικό επίπεδο, όσον αφορά τους διασυνοριακούς χρηματοπιστωτικούς ομίλους, αυξάνουν την ανάγκη για τη βελτίωση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ειδική αναφορά πρέπει να γίνει στις υποχρεώσεις διαφάνειας των εποπτικών αρχών. Η Ο.Κ.Ε. υποστηρίζει ανεπιφύλακτα την καθιέρωση ενός τέτοιου καθεστώτος εποπτικής διαφάνειας. Η εποπτική διαφάνεια θα συμβάλει στη σύγκλιση των εποπτικών πρακτικών στην ενιαία αγορά και θα τροφοδοτήσει τη συζήτηση σχετικά με τις αλλαγές που είναι απαραίτητο να επέλθουν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περαιτέρω ενοποίηση της χρηματοπιστωτικής αγοράς.

vi) Η ενίσχυση των διακυμάνσεων του οικονομικού κύκλου (pro-cyclicality) που συνεπάγεται η εφαρμογή του Συμφώνου.

Η πιθανότητα αδυναμίας του οφειλέτη να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του (PD) αποτελεί βασική παράμετρο στη διαδικασία στάθμισης κινδύνων των Προσεγγίσεων Εσωτερικών Διαβαθμίσεων. Δεδομένου ότι η πιθανότητα αδυναμίας του οφειλέτη να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του (PD)

συναρτάται κατά τρόπο αντιστρόφως ανάλογο με τον οικονομικό κύκλο, κάθε μείωση της οικονομικής δραστηριότητας θα συνεπάγεται αύξηση των υποχρεώσεων (PDs). Έτσι, οι κεφαλαιακές υποχρεώσεις θα αυξάνονται κατά την περίοδο ύφεσης της οικονομικής δραστηριότητας. Αποτέλεσμα των προηγούμενων θα είναι ο περιορισμός των χορηγήσεων σε μια προσπάθεια των τραπεζών να αποσείσουν κεφαλαιακές επιβαρύνσεις, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην έτι περαιτέρω ενίσχυση της ύφεσης. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι θα πρέπει εν προκειμένω να εξεταστεί η σκοπιμότητα διαμόρφωσης πρόσθετου ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού (Fluctuation reserves) που θα χρησιμεύει ως κεφαλαιακή θωράκιση σε μακροοικονομικά δύσκολους καιρούς.

Συμπεράσματα

Βασική θέση της Ο.Κ.Ε. είναι ότι η ισχυρή κεφαλαιακή βάση δε διασφαλίζει μόνο τη φερεγγυότητα των τραπεζών σε δύσκολους καιρούς και συνεπώς τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, αλλά συμβάλλει και στην αύξηση της αποτελεσματικότητας λόγω της πρόσβασης σε φθηνές πηγές χρηματοδότησης. Ένα αποδοτικό τραπεζικό σύστημα που διαθέτει ισχυρή κεφαλαιακή βάση αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για τη διατήρηση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα και γενικότερα για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από δυσμενείς εξελίξεις στο οικονομικό περιβάλλον. Η Ο.Κ.Ε., επομένως, θεωρεί ότι το νέο πλαίσιο κεφαλαιακών απαιτήσεων που εισάγεται με το παρόν Σχέδιο Νόμου συμβάλλει τα μέγιστα προς την κατεύθυνση αυτή.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.
Χρήστος Πολυζωγόπουλος

Στην Ολομέλεια της 10ης Ιουλίου 2007 παρέστησαν τα κάτωθι Μέλη
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Πολυζωγόπουλος Χρήστος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ

Παπαντωνίου Κωνσταντίνος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Λιόλιος Νικόλαος
Μέλος Δ.Σ. Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Στεφάνου Ιωάννης
Εκπρόσωπος Σ.Ε.Β.

Α' ΟΜΑΔΑ

Δεληγιάννης Φωκίων
Εκπρόσωπος Σ.Ε.Β.

Ντουντούμης Γεώργιος
Εκπρόσωπος Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Ασημακόπουλου Δημητρίου
Προέδρου Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Σκορίνης Νικόλαος
Γενικός Γραμματέας Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ψαρουδάκης Εμμανουήλ
Μέλος Δ.Σ. Ε.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Αρμενάκη Δημητρίου
Προέδρου Δ.Σ. Ε.Σ.Ε.Ε.

Ζούλοβιτς Μαργαρίτα
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Κεφάλας Χαράλαμπος
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Τσατήρης Γεώργιος
Ένωση Ελληνικών Τραπεζών

Μάης Αναστάσιος
Γενικός Διευθυντής Π.Ο.Ξ.

Β' ΟΜΑΔΑ

Βουλγαράκης Δημήτριος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Γκουτζαμάνης Κωνσταντίνος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Κολεβέντης Φώτης
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Πουπάκη Κώστα
Γ.Σ.Ε.Ε.

Κουτσιμπογιώργος Γεώργιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Λαναρά Ζωή
Γ.Σ.Ε.Ε.

Λιονάκης Μανούσος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Πεπόνης Εμμανουήλ
Γ.Σ.Ε.Ε.

Πολίτης Δημήτρης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Πούπκος Ιωάννης
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Παναγόπουλου Ιωάννη
Προέδρου Γ.Σ.Ε.Ε.

Τούσης Αθανάσιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Αποστολόπουλος Αναστάσιος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Ηλιόπουλος Ηλίας
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Ξενάκης Βασίλειος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Σπανού Δέσποινα
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
σε αναπλήρωση του
Βρεττάκου Ηλία
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Γ' ΟΜΑΔΑ

Λίτσος Φώτης
Μέλος Δ.Σ. Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Γωνιωτάκης Γεώργιος
Πρόεδρος Δ.Σ. Γ.Ε.Σ.Α.Σ.Ε.

Κουκουλάκης Ζαχαρίας
Μέλος Δ.Σ. Γ.Ε.Σ.Α.Σ.Ε.

Οικονομίδης Δημήτριος
Εκπρόσωπος Ο.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Γιανόπουλου Παρασκευά
Προέδρου Ο.Ε.Ε.

Τσεμπερλίδης Νικόλαος
Πρόεδρος Δ.Σ. ΚΕ.Π.ΚΑ.

Γαζή Γιώτα
Μέλος Δ.Σ. Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

Γιαννακόπουλος Βασίλειος
Εκπρόσωπος Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

Μπούρας Γεώργιος
Εκπρόσωπος Δικηγορικού Συλλόγου
Αθηνών

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Παπανίκος Γρηγόριος

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Για κάθε πληροφορία σχετικά με το έργο και τη λειτουργία της Ο.Κ.Ε. είναι στη διάθεσή σας το Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων της Επιτροπής, υπό τη διεύθυνση της Δρος Μάρθας Θεοδώρου.

Τηλ.: 210 9249510-2, Fax: 210 9249514, e-mail: ipr@oke-esc.eu